

MARGUTIS

DĒDĒ JERONIMAS VEDA KALAKUTĄ PIAUTI.

Ir snapelį ir kojele...
Eina vargšas Kalakutas
Storas, didelis ir drūtas.
Paskui jį — "Valerijonas",

Kurs lamdys anam šonus...
Ot, tai buvo laikai "slaunūs"!
Kalakuto vienos šlaunės.
Gana buvo Daratėlei,

Baltrukui, Kunigundėlei.
Dabar anie sumažėjo,
O kaina — padvigubėjo.
Šimet kepsim ir galvele,

REAL ESTATE

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

JOHN PAKEL

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokį taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Kompanijų dėl taisymo apdegusių namų). Darau pascolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

John Pakel

INSURANCE AND LOANS

6816 SO. WESTERN AVENUE

Telephone Grovehill 0306

Antanas B. Petkus

Dvi Naujos, Moderniškos Koplyčios
Pagrabams

Viena: Chicago, Ill. 6812 So. Western Ave.

Telephone Grovehill 0142

Antra: Cicero, Ill. 1410 South 50th Avenue

Telephone Cicero 2109

Puikus patarnavimas laidotuviams. Dar puikesnės koplyčios šermenims. Reikale, kreipkitės į laidotuvių direktorių **ANTANĄ B. PETKŲ**.

Vol. XV.

No 21.

MARGUTIS

Published semi-monthly on the
15th and 30th

ANTANAS VANAGAITIS
Editor-Publisher

Entered as second-class matter at the post office at Chicago, Illinois May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 per year, 10 cents per copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript.

MARGUTIS 6755 So. Western Ave.
Chicago, Illinois
Phone Grovehill 2242

Adv. Antanas A. Olis
Adv. R. A. Vasalle
Adv. A. Lapinskas

134 No. La Salle Street
Room 1308
Telephone Randolph 0332
CHICAGO, ILL.

Phone Canal 6122

Dr. S. Biežis, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22dn Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare,
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.

Rez. 3241 West 66th Place

Telephone Republic 7868

Office Tel. Hemlock 5524

Emergency: Call Midway 0001

Res. Tel. Hemlock 1643

Dr. Albert J. Valibus

PHYSICIAN AND SURGEON

Valandos:

Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

2408 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILL.

Ofiso ir Res. Tel.:

Lafayette 7020

Dr. Stanley Naikelis

PHYSICIAN AND SURGEON

Ofiso Valandos:

Kasdien, Iškiriant Sekmadienius
nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo

7 iki 8:30 val. vakarais

3417 S. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL.

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.
— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

KAIP IŠMOKT LIETUVIŠKAI RAŠYTI?

(Tęsinys iš Pereito Nr.)

VEIKSMAŽODIS.

Garsinis diktantas. Ką aš veikiu mokykloje:

Sėdžiu. Stoviu. Keliuos. Einu. Kabu. Atsakau. Klausau. Rašau. Skaitau. Skaitliuoju. Dirbu. Giedu. Piešiu. Imu. Dedu. Kelio. Atidaru. Uždarau. Paduodu. Atsiimu. Einu. Vaikščioju. Bėgu. Gaudau. Laikau. Šoku. Slepuios. Žiūriu.

Aiškinamasis diktantas. Bėda proto duoda bėda kojas taiso. Jis yra kaip maišas: ką įdedi, tą ir neša. Eina miškan, namo žiūri, eina namo, miškan žiūri. Sėdžiu suole, rašau lentoje. Skaitau knygas. Skaičiuoju raštu ir atmintinai. Kai moku, atsakau, kai nemoku tyliu. Kas daug žino, tas maža kalba. Šaukia, net ausys plyšta.

Taisyklės. 1) Veiksmažodžiais, tarp kita ko, vadina žodžius, kur daiktų pereinamąsias ypatybes (veiksmus ar stovius) pavadina.

2) Atskirkit veiksmą ir stovį ir jų pavadinimus (mimika ir raštu).

Tikrinamasis diktantas. Saulė jau šviečia aukštai. Tirpsta šaltieji ledai. Atsigavusi kelias gamta. Augalus girdo rasa. Kelias gyvybė visa. Teprisikel vienybė šventa (Jovaro).

BENDRATIS

Taisyklės. 1) Bendraties galūnė visados — ti.

2) Bendraties galūnėje yti visados pirmasis balsis y, pav. skaityti, ganyti...

Garsinis diktantas. Valgo. Geria. Kramto Pila. Piauna. Aria. Akėja. Ravi. Sėja. Grėbia. Veža. Krauna. Kulia. Vėto. Valo. Kinko.

Verda. Kepa. Skalbia. Plauna. Šluosto. Džiauna. Valos. Ruošias. Šeria. Girdo. Peni.

Kerpa Siuva. Neria. Lopo.

Aiškinamasis diktantas. Artojas aria. Piovejās piauna. Ėmėja ima. Ekėtojas ekėja. Grioviakasys griovius kasa. Vežėjas veža. Sėjėjas sėja. Krovėjos krauna. Kūlėjai kulia.

Virėja verda. Šlavėja šluoja. Plovėja plaua. Skalbėja skalbia. Šerikė šeria. Kirpėjas

kerpa. Siuvėjas siuva. Nėrėja neria. Valgytojas valgo. Rašytojas rašo. Klausytojas klausso. Statytojas stato. Dažytojas dažo.

Tikrinamasis diktantas. Jonukas ir Antanukas. Jonukas ir Antanukas sėdi viename suole. Antanukas gerai mokosi, Jonukas prasčiau. Kai Jonukas atsakinėja pamokas, „Antanukas jam pašnibždomis pasako. Jonukas pyksta ir barasi: „Kam tu man pašnibždomis vis pasakai!. Ar aš nemoku? Kam verti mane nemo-kančiu!“.

Ką darau šiandien o ką dariau vakar:

Einu — ėjau. Bėgu — bėgau. Kelio — kėliau. Dedu — dėjau. Duodu — daviau. Nešu — nešiau. Dirbu — dirbau. Rašau — rašiau. Skaitau — skaičiau. Piešiu — piešiau. Skaičiuoju — skaičiavau. Matau — mačiau. Girdžiu — girdėjau. Kalbu — kalbėjau. Tyliu — tylėjau. Sakau — sakiau. Liečiu — liečiau. Užuođiu — užuođiau. Uostau — uosčiau. Ragauju — ragavau. Sveikinu — sveikinau. Liepiu — liepia. Prašau — prašiau.

Aiškinamasis diktantas. Išėjo tėvelis, iškūprino. Nušovė žvirblelį, nubildino. Parvežė žvirblelį, pargirgždino. Nupešė žvirblelį, nudulkino. Iškepė žvirblelį, iščirškino. Sukvietė svetelius suvadino. Suėdė žvirblelį, supuškino.

Tikrinamasis diktantas. (o trečiajame asm.). Senas gaidys. Vieno ūkininko buvo senas gaidys. Jis negiedojo gaidykstėje, neganė vištų, tik savo gūžį kimšo. Ipyko ant gaidžio moters. Ėmė gaudyti piauti. Bet gaidys išspruko iš moters nagų ir smuko į pagirį. Čia susitiko katina, avina, ir išėjo visi jie be žmogaus gyventi.

Tikrinamasis diktantas. (ė trečiajame asm.). Du gaideliai. Du gaideliai, du gaideliai baltus žirnius kūlė. Dvi vištelės, dvi vištelės į malūną vežė. Ožys malė, ožys malė, uodas vandenį nešė. Saulė virė, saulė virė, mėnesėlis kepė.

(Bus daugiau)

PADEKAVONĖS DIENA

Tautos pirmoji karo metų Padėkavonės Diena primena mums kad kitos šalys pasaulyje senais ir šiais laikais paskyrė dienas per kurias buvo padėkota už išgelbėjimą nuo pavojaus ir už laimę.

Šis įprotis buvo gana populiarius senovėje ir jo šaknys randasi prieš istoriniuose laikuose, kada primitivūs žmogus dėkavojo savo gentims ir dievams už pergyvenimą bado, potvinių ir ligų. Senovės Aleksandrijoje, Egipte, liepos 21 d. buvo paskirta padėkavonės diena, todėl, kad tą dieną žemės drebėjimai užsibaigė. Konstantinopolyje per rugp. 24 d. buvo švenčiama Konstantino pergalė prieš priešt. Žydai pareiškė, savo padėką per šėtrų šventes.

Anglija yra paskyrimui įvairiuose laikuose padėkavonės dienas: kada ispanų armada buvo nugalėta, vėl kada buvo atidengta konspiracija (gunpowder plot), kuri sulaukė išekspliciodavimą Parlamento rūmų su visais nariais. Tą dieną maždaug kaip mūsų Halloween, dešimt metų vaikščioja lapkričio 5-ą ir vadina Guy Fawkes Day.

Po Revoliucijos, Jurgis Washingtonas, paskyrė padėkavonės dieną atšvęsti surašymą Konstitucijos. Anglijos Karalius Jurgis, išgirdęs Washingtono planą, pareiškė savo draugams, kad Anglija irgi turėtų atšvęsti padėkavonės dieną. Jo draugai negalėjo suprasti kodėl karalius norėjo apvaikščioti kolonijų praradimą. Pagaliau, kunigas jo užklausė kodėl ir karalius atsakė: "Ačiū Dievui, kad dar nebuvo blokadų."

Padėkavonės Diena yra Šiaurės Amerikos šventė. Pirmą tokia šventė įvyko 1588

metais, kada Frobisher, anglų tyrinėtojas kartu su savo būreliu vyrų dėkavojo už laimingą kelionę į Newfoundlandą. Simtmečiai vėliau padėkavonės diena buvo padaryta oficiali šventė Kanadoj. Karalienė Viktorija, proklamacijoje 1879 m. pareiškė, kad dėl gėrybių, kurios randasi Kanadoje, reikalinga "visuomenės rimto pripažinimo ir padėkojimo". Diena buvo kelis sykius pakeista, bet galutinai buvo paskirta pirmadienį. Šiais metais ši Kanados šventė įvyko spalio 12 d.

Daugelis metų praėjo pakol Padėkavonės Diena tapo oficiali šventė Suv. Valst. Puritanai jau suteikė tikrai amerikonišką skonį. Jie įvedė tradicinius kalakutų ir arbūzo pajaus pietus. Jie atvyko į Naują Angliją bėgdami nuo persekiojimų ir rado labai sunkias gyvenimo sąlygas. Badas ir Indijonai juos grąšino. Kada jie suėmė gerą derlių, kuris parūpino maisto visai žiemai, ir kada sudarė geresnius santykius su jų raudonais kaimynais, Generolas Bradford, 1621 metais paskelbė šventę, tą dieną linksmybės, gerų valgių ir padėkavonės. Tai buvo pirmą Amerikos Padėkavonės Dieną. Baltieji gyventojai miške nušovė kalakutų ir indijonai atėjo į svečius ir atnešė 5 stirnas.

Padėkavonės Diena buvo įsteigta tautos šventė mūsų šalyse 1863 metais, ir pirmą sykį paskelbta Abrahomo Lincolnio per Cicilio Karo baisias dienas. Savo proklamacijoje jis pareiškė:

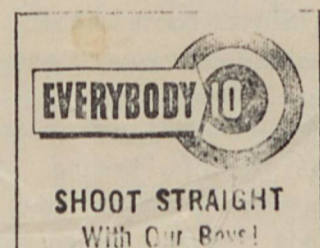
Nukreipimas turtų ir darbo iš mūsų tautos metu industrijos ir karo industriją nesulaikė žaglą, audėjo šaudyklę arba laivus. Kirvis praplatino rubėžius mūsų kolonijų ir mūsų kasyklos geležies, anglų ir brangių metalų, davė mums daugiau

negu bet kada. Nors daugelis žuvo karo laukuose žmonių skaičius padidėjo.

Maždaug tokioje pačioje nuotaikoje Padėkavonės Diena bus atšvęsta 1942 metais. Nors pirmą proklamacija įrodė, kad viena priežastis tautos dėkavimo buvo kad laike civilio karo kita tauta mus neužpuolė. Šiandieną japonų vylingumas kartu su Europos Ašies konspiracija neatitinka prezidento Lincolnio žodžiams. Taip pat fantas, kad tauta yra susivienijusi kaip niekados istorijoje.

Vis augantis solidarumas tarp Pietų ir Centrinės Amerikos šalių ir Šiaurės Amerikos pasirodė net 1909 metais kada, per Padėkavonės Dieną pirmą Tarp — Amerikų Padėkavonė buvo atšvęsta Washingtono. Atstovai visų Lotynų Amerikos Respublikų dalyvavo ir Mišios buvo atlaikytos Washingtono Katedroje. Šis įprotis pasiliko nuo to laiko.

Mums įdomu žinoti, kado mūsų festivalis įgavo savo oficialų stotį įgavo per moters užsispyrimą. Sara Joseph Hale, redaktorė pirmo moterų žurnalo Amerikoje sugalvojo tą idėją. Ji rašė valstybių gubernatoriams ragindama, kad kadangi daugelis valstybių jau šventė Padėkavonės šventę bet ne tą pačią dieną, būtų geriau visai tautai švęsti drauge kaip vienybės simbolį. Jos editorialai "Godey's Ladies Book" daug padėjo. Pagaliau ji įtikino prezidentą Lincolną ir jo kabinetą paskirti dieną.

Dėdytė Jeronimas Rašo

Sveikučiai!

Tai po Visų Šventų ir po rinkimų. Amerikoje, daugely valstybių rinko ir išrinko gubernatorius, senatorius ir kitus aukštus valdininkus piliečių saugotojus nuo viso pikto. Šiuo kartu džiaugiasi republikonai, džiaugiasi demokratai išrinkę savo partijų žmones. Ir gerai kad džiaugiasi! Taip turi būti. Juk ne svetimiems rinko valdžią ir ne svetimus rinko. Visi amerikonai, visi šios šalies piliečiai. Visi išrinktieji pasižadėjo darbuotis savo piliečiams ir šios šalies gerovei.

Mes čekiečiai labai gerai pasirodėm su demokratais kandidatais, bet su republikonais dar geriau, arba išrinko senatorių ir kitus aukštus valdžios žmones. Demokratai tik Chicagos miesto valdžią tebelaiiko ir tokiu būdu adv. A. Olio neišrinkom, ką jis ant miesto urėdo (teisėjo) kandidatavo. Bet jis gavo daugiau kaip pusę milijono balsų! Abelnai šiuose rinkimuose republikonai kad storavojos, tai storavojos! Panašiai kaip Najorko valstybė.

Well... politika yra labai sunktas dalykas, kurio niekas negali suprasti. Čia klausai vienas der-

gia kitą, šmeižia biauriausiais vardais, o po kiek laiko, po rinkimų, vėl geriausi draugai būna. Man rodos, kad išsipludę žmonės, per amžius nesueis į artymystę. Bet Amerikoje viskas galima. Gera ma-da....

Na, dabar laukiame Kalakutinių. Margutis paprastai rengdavo per Kalakutines parengimus, bet šįmet nerengia. Sako, karas. Girdėjau, kad Margutis nerengs parengimų su linksmymėmis šįmet iki 7 - XII. Vienus metus "žėlavos". Ir gerai daro. Kokios čia linksmybės gali būti, jeigu kas dieną, kas valandą, kas minutę žūva mūsų broliai amerikiečiai visuose pasaulio kraštuose.

Kad tas karas greičiau baigtųsi! Tiesiog civilizuotam pasauliui gėda! Nejaugi tie pasaulio valdovai negalėtų sueit, suvažiuot į vieną vietą ir pasitart, kodėl kariauja, už ką kariauja, ko nori atsiekti su karu ir t. t.? Juk žmonės vienuose sėdi su mokslu galvoje? Bet ne! Mušasi, kaudasi kaip koki "laukiniai" gyvelėliai. Ir patys nežino už ką? Gerai mano tėvas a. a. sakydavo: Jūs mokytės, jūs nemielaširdin-gesnis...

**Ten Per Cent
OF YOUR INCOME
should be going into
U.S. War Bonds and Stamps**

Geriau nerašysiu nieko apie karą. Tegul sau žinosi tie, kurie kariauja. Teisybę JOBAS pranašavo: "Brolis ant brolio kaip kotas, neatboj" kad bus korotas" (Jobo giesmė). Jūs svietas mokytesnis, jūs žiauresnis. Prieš aną karą jau svietas buvo mandrus ir kas atsitiko? Na, o prieš šį karą, juk buvo dar mandresnis. Delto ir karas baisesnis... Well... nerašysiu nieko daugiau, kaip tik palinkėsiu jums visiems smagiai praleisti kalakutines ir užsigavėti su Adventu. Šįmet su viskuo prisieis užsigavėti bū visko mažai ir viskas bus padalinta. Prisieis ir futbolui susipausti suraukšlėti...

Iki kito karto,

Jūsų Jeronimas.

Iš Politikos Lauko

*Adv. Olis nuoširdžiai dėkoja
lietuviams.*

Lietuviai įrodė savo vienybę
ir stiprumą

Rinkimų triukšmui praėjus reiškiau Chicagos lietuviams savo nuoširdžiausią padėką už parodytą stiprią paramą mano kandidatūrai į Chicagos miesto teisėjus. Man tikrai malonu buvo būti taip entuziastingai priimtas visur, kur tikai susitikau su lietuviams, ir rinkimų dienų gauti tokį aiškų Chicagos lietuvių pritarimą ir paramos įrodymą — virš pusę milijono balsų skaičių!

Džiaugiuos, kad teisėjas Jonas Žūris buvo išrinktas kitam terminui būti toliau mūsų tautos atstovu garbingame Teismo Tribunole. Džiaugiuos taipgi kad turėjau progos savo kukliomis, bet nuolatiniomis pastangomis remti jo kandidatūrą per visą savo kampaniją.

Kad ir man neteko šį kartą būti išrinktam, jaučiuos pilnai patenkintas, kad Chicagos lietuviai parodė taip puikiai savo vienybę ir stiprybę per šiuos rinkimus. Taipgi esu patenkintas, kad mano kandidavimo pasėkoje gauta nemenkų laimėjimų mūsų tautai: viena, kad partijų vadams buvo įrodyta, kad su lietuviais ateityje reikės daugiau skaitytis, nes jie yra stipri politinė jėga; antrą, kad gavome naują ir nuoširdų prietelį lietuviams ir mūsų tautai senatoriaus Brooks asmenyje — prižadėjimas Lietuvai paramos jos kovoje už atgavimą nepriklausomybės, paeinantis nuo įtakingo valdžios pareigūno, kurio pagrindinė ir stipriausia ypatybė yra duoto žodžio išlaikymas, duoda mums didelės vilties Lietuvos atečiai; o trečia, mano artimas draugas ir rėmėjas, visų lietuvių gerbiamas adv. Juozas Grišius buvo paskirtas į Assistant Attorney General Illinois valstybės. Bendrai, Chicagos lietuviams puikiai pasisekė.

Nuo savęs reiškiu vėl gilią padėką visiems lietuviams, kurie taip skaitlingai balsavo už mane ir taip nuoširdžiai parūmė mane!

Adv. Antanas A. Olis

AMERIKOS VALDŽIA NE- KLIUDO DARBUOTIS UŽ LIETUVĄ.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos raštinei prisiūsta sekantis laiškas iš Department of State, Washington, D. C., rašytas 4 d. Rugsėjo, LVS. Pirmininkui Dr. S. T. Thomas - Tamošaičiui:

My dear Dr. Thomas:

The receipt is acknowledged, by reference from the White House, of your letter of August 24, 1942, concerning Lithuania. The views expressed by you have been noted and due consideration will be given them.

Sincerely yours,

*For the Secretary of State:
Hugh S. Cumming, Jr.*

*Assistant Chief,
Division of European
Affairs.*

Laiškas rašytas LVS. vardu Prez. Rooseveltui prašant užtarti Lietuvą, akivaizdoje to ką padarė Britų vyriausybė išbraukdama iš diplomatų sąrašo Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministerių vardus.

Šis laiškas, gautas LVS. vardu, iš Valstybės Departamento, Washington, D. C., privalo atidaryti akis tiems mūsų gerbiems, bet suklydusiems lietuviams, kad pati S. V. Vyriausybė kurios kompeticijoje yra spręsti kas Amerikai kenkia kas ne, prielankiai priėmė L. V. S. laišką ir prašymą, kuriame minima pavojus Lietuvai iš Sovietų Rusijos pusės, jeigu Anglija atiduotų Lietuvą bolševikams, ir negina bei nedraudžia mums Amerikos lietuviams rūpintis Lietuvos ateimi, dabar.

Nekurie mūsų suklaidinti asmenys pradėjo kalbėti būk rašymas, skundimasis prieš pavojus Lietuvai iš komunistinės Rusijos pusės yra kenksmingas šios šalies karo reikalams.

Žinokite, kad Amerikos lietuviai daugiau remis ir labiau dirbs bei kariaus už šią šalį, Ameriką, jeigu ji žadės užstoti Lietuvą, kaip ji iki šiol daro.

Mes visi dirbsim su Amerika už tironijos perbloškimą, ir demokratiją laimėjimą, kartu ir Lietuvos nepriklausomybę!

— L. V. S.

VASARAI PRABĖGUS

Gaila, liūdna, kad vasaros bėga,
Kad žiedai nepažydę nuvysta.
Dar aukso svajonės beaudžiant,
Kaip vėtra prašvilpia jaunystė.

Neseniai soduos vyšnios žydėjo,
Žieduos bitės pokilį kėlė
Dabar lapai pageltę dejuoja,
Vėjas tartum nekrikštyta vėlė.

Gervės skrišdamos garsiai rėkavo,
Kelią naujon ateitin tiesė.
Kai kur dar ramunės žydėjo —
Mes voratinklių rinkti ėjom dviese.

Tu gailėjai pavasario saulės,
Ir kvapių dobilėlių baltų,
— Ak, sakei, kodėl šalnės ateina?
Kiek pakanda žiedų nekaltų!...

Gaila, liūdna, kad vasaros bėga,
Kad žiedai nepažydę nuvysta.
O kaip gaila, kas gal pasakyti,
Kai pavėjui nuklysta jaunystė...

Petras Bložė.

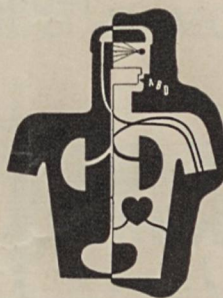
SVEIKATOS SKYRIUS

Tvarko

Dr. Steponas Biežis

Paskaitos būna antradieniais

Per radio iš WHFC 9:30 v. v.

Maisto Racionavimas Eina Sveikaton

Rašo Dr. Steponas Biežis

Išlaikymui geros sveikatos maistas lošia labai svarbų vaidmenį. Be maisto, žinoma, niekas negali ilgai gyventi, nes tik iš maisto gauname energiją, kuri yra gyvybės pamatu. Tačiau prisivalgius kad ir skaniausio valgio iki sočiai dar anaip tol nereikia, kad tokis maistas pilnai atitinka kūno nepamainomiems reikalavimams. Dėl geriausios sveikatos išlaikymo žmogus privalo kasdieną sunaudoti netik pakankamai maisto, bet ir užtektinai įvairių neatbūtinų medžiagų, be kurių niekas negali tikėtis ilgai gyventi sveiku. Todėl maisto pasirinkimas ir pritaikymas asmeniniams reikalavimams yra didžiulės svarbos, o ne šiaip jau kokis menkniekis kaip daugelis žmonių įsivaizduoja.

Bendras patyrimas rodo, kad iki šiol dauguma mūsų per daug valgydavome ir kad valgis nebūdavo pakankamai įvairus, kaip paprastai sakome nebalansuotas. Nė vienas nė kitas neišsina sveikatai. Paprastai mes valgome per daug mėsos ir saldumynų, pastarųjų ypač jaunuoliai. Tai nėra gera ir niekad nebūs kitaip. Žinoma, žmogus vieną sykį įpratęs kokius valgius vartoti,

tai įsisenėjusį įprotį sunku pakeisti saunoriai. Dabar, kuomet maisto racionavimas pareina, tai norėsime ar ne, būsime priversti prisitaikinti prie valdžios nustatytų taisyklių, kas gali net gerokai pakeisti mūsų visą gyvenimą. Visgi nereikia pamiršti, kad karo metu netik mūs kareiviai, bet visi žmonės privalo būti kuosveikiausiais, kad greičiausia karą laimėjus. Valstybė be sveikatos nustoja savo atsparumo ir lieka tarsi kokia košė. Taigi mes privalome dėti visas pastangas būti kuosveikiausiais. Tai pilietiška mūsų pareiga.

Dabar kad ir trumpai pažvelgkime kaip gali paliesti mūsų sveikatą sumažinimas nekurių valgių. Iki šiol numatyti racionavimai svarbiausia palies mėsą, cukrų ir kavą, ką žmonės daugiausiai vartodavo. Mėsos, kurios dauguma žmonių valgydavo per nemierą daug, gausime mažiau kaip pusę svaro į dieną, ko pilnai pakaks kiekvienam, ypač kada nė paukštiena, nė žuvis nebus apribėjuijama. Sumažinimas to saldžiojo cukraus, iš kurio įvairių įvairiausi saldainiai daromi, taipgi išeis į sveikatą, nes pastaruosiuose valgiuose nesti nė mineralinių druskų, nė vitaminų. O kava kaip toki visai nėra maistas, ir ji daro žmogui daugiau žalos, negu gero.

Čia kyla svarbus klausimas: Ar turėsime pakankamai maisto, t. y. ar nepriseis kiek padidauti? Sulig dabartinių davinų ir valdžios tikrinimų, mes nematysime bado dienos. Mėsos sumažinimą galėsime papildyti sūriu, ir kitokiais pieno produktais ir taipgi įvairiais javų pridėkiais. Cukraus nedėkelių pavaduosime vaisiais ir daržovėmis, o kavos sumažinimą iki vieno puoduko į dieną atpildysime pieno stiklu prie kiekvieno valgio. Žodžiu sakant visą į kruvą sudėjus, turėsime pakankamai maisto patenkinti visus kūno reikalavimus ir dar su dideliais pridėkiais, kurie tikrai mums visiems eis į sveikatą. Tie pridėkai yra: Javų valgiai, vaisiai, daržovės, pienas ir jo produktai, ko daugelis žmonių paprastai permažai vartodavo. Čia suminėti maistai reikėtų būtinai kiekvienam žinoti, kaip tik turi savyje daug visokių mineralų ir vitaminų, be kurių reikiamo kiekio niekas negali būti pilnai sveiku.

Išvadą iš racionavimo maisto galima padaryti sekamą: Turėsime pakeisti savo būdą valgymo, mažiau persivalgysime. O daugiau sunaudosime mineralų ir vitaminų, kurių sto kuodavo iki šiol net 60 nuoš. gyventojų, ir dėl kurių stokos žmonės negali būti pilnai sveikūs. Taigi į maisto racionavimą reikia žiūrėti su vilčia kaipo į priemonę pagerinimui mūsų sveikatos, o ne kaipo į kokią šmėklą nešančią badą ir ligas. Iš poto karo griuvėsių numatoma žmonijos geresnė sveikata. Jei mokėsime pasinaudoti moksliskais daviniais mitybos klausimais, kas neabejotinai sužadins nuoširdesnį žmoniškumą.

ATNAUJINKITE MARGUČIO
PRENUMERATĄ

TRIJU SESELIU

Liaudies Daina.

J. Bendorius

Moderato.

Tri - jų se - se - lių jau - na bro - le l,

ra - gi - no jo - ti i di - dį ka - ra

ra - gi - no jo - ti i di - dį kara.

Viena seselė brolelį rengė,
 Antroji žirgą jam pabalnojo.
 O ši trečioji, ši jaunesnioji.
 Vartus atkėlė ir palydėjo.
 Ant aukšto kalno seselės laukė,
 Grižtant iš karo, savo brolelio.
 Sugrįžo žirgas ir kamanė'ės,
 Bet nesugrįžo mūs brolužėlis.

CHICAGOJE praėjus rinkimams, vėl atėjo ramūs laikai. Prieš rinkimus, tiek lietuviai, tiek kiti, buvo įniršę vieni ant kitų. Lietuviai laimėjo ir nelaimėjo. Tie, kurie ėjo su Republikonais, laimėjo rinkimus Illinois valst., o tie, kurie ėjo su Demokratais, laimėjo Chicago miesto rinkimus. Dabar ir vieni ir kiti džiaugiasi.

— • —

NAUJAS KLUBAS. Chicagoje Lapkr. 15 d., įsisteigė Lietuvos Republikonų Klubas, kurio pirmininku yra adv. A. A.

Olis, vice pirm. Wm. Duoba, sekr. J. Grish, išd. adv. A. Lapinskas. Steigėjų susirinkime, nutarta vienbalsiai toks Klubas įsteigti. Čia pat sudėta keli dešimčiai dolerių pradžia. L. R. Klubas darbuosis, kad ateinančiais rinkimais, lietuviai gautų tinkamą reprezentaciją Illinois valstybėje.

— • —

“KALAKUTINĖS”, šįmet Margutiečiai švęskukliai. Parengimo nebus. Pasivalgę pietus, pasvajosime, kaip ramiais laikais, kada nebuvo karo, mes

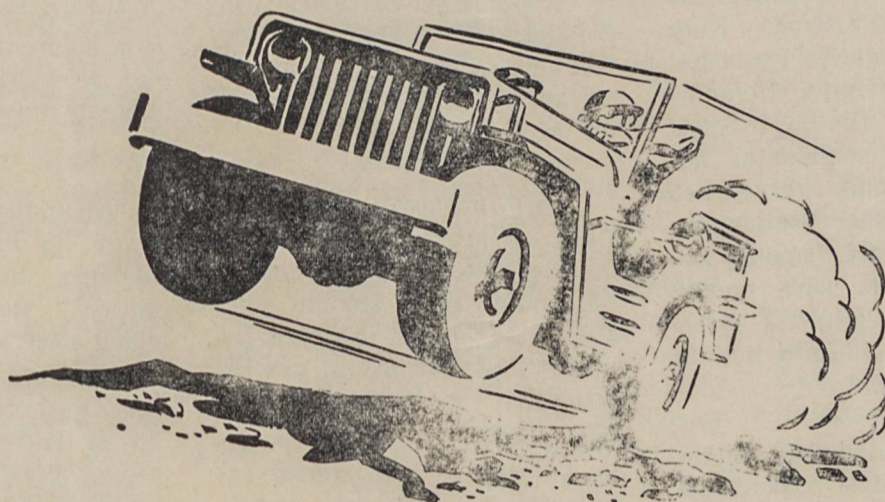
minėjome “Kalakutines” su visokiems štukoms, su linksmybėmis ir šokiais. Šįmet atgailausime, nes pats prez. Rooseveltas, prašė tą dieną pasimelst už greitos pergalės laimėjimą ir taikos atėjimą...

— • —

Lankėsi Chicagoje Tabor Farm rezorto sav. Juozas Bačiūnas su žmona ir praleido kelių dienų pas draugus ir savečius. Bačiūnai ruošiasi važiuoti “atostogų” per žiemą, į Floridą, į Hollywood.

JAUDINANTIS! IDOMUS! PAMOKINANTIS!

Karo Apsiginklavimo Paroda

Orinės Bombos – Kanuolės – Šoviniai – Coast Guard
Laivai — “Jeep” — Daug Kitų Karo Dalykų
Parodoje Kiekvieną Dieną Apart Sekmadienio

Nuo 9:30 ryto iki 5 p. p. Šeštadienį iki 1 p. p.

Pramogos ir Radio Programa— Pradedant 11:30 iš ryto kas dieną

INŽANGA VELTUI

Patiekiama Commonwealth Edison Company bendrai su United States
Treasury Department pardavimui Karo Bonų ir Ženklų.

Eksponatai, Radio Laikas, Talentai ir Vietą Nemokamai Šuteikia.

U. S. TREASURY CENTER

Pirmas Aukštas, Edison Building 72 West Adams St.

Č i a p S u i

Rašo Pūstapėdis

Štai ką komunistai sako: — Pereito karo negalima lyginti prie šito karo. Nes šitas karas yra žmonių karas... Ot tau, kad tu nori suprask dabar komunistų birbynę! Kuomet Hitleris mušė Francūziją, Angliją, Belgiją, Holandiją, Norvegiją, Daniją ir kitas valstybes, tai komunistai nesakė, kad žmonių karas, bet kaip tik nusitvėrė Staliną šokinti, tai pasidarė "žmonių karas". Vadinasi, nėra niekur kitur žmonių, kaip tik Rusijoje. Ar dar didesnių mulkių galima kur rasti?

Tavorščiai sako, kad Lietuvoj fašistų valdžia sušaudžiusi daug darbininkų. Kiek jų sušaudė, aš nežinau. Bet aš girdėjau, kad So. Chicagoj aną metą sušaudė daug "straikierių". Nu ir tavorščiai buvo suradę vyriausią kaltininką. Bet dabar tavorščiai taip susidraugavo su tuo "kaltininku", kad jau geriau nereik. Už tai turbūt, kad jo vardas, ne Smetona...

Daugumas žmonių klausinėja vienas kito ką OPA žodis reiškia, kurį dažnai matome laikraščiuose. Matot žodis O. P. A., tai labai "opus" dalykas. OPA užšaldė namų savininkams randas, kad negalėtų pakelti. O namų savininkai dabar rengiasi užšaldyti randauninkus. Sako, tik tiek šilumos duos, kad neužšaltų kranuos vanduo. Tai matot, kad OPA yra "opus" dalykas...

Kaip nori taksus uždėt, tai kongresas juos uždeda į vieną dieną. Bet kaip reikia nuimti, tai nei per 20 metų neprisirengia nuimti. Ot, daleiskim praeitą karą, "inkom taksus" uždėjo ir Amerika išlaimėjus karą taksus nepanaikino. Žinoma sunkioj padėtyj turime šalį remti, bet kuomet tas sunkumas praeina, tai turėtų valdžia atsižvelgti nors kiek į piliečius!

Komunisto Brauderio "indorsuoti demokratai", nei vienas nebuvo išrinktas. Tai matot koki populiariški komunistai Amerikoje?!

Kaip pagalvoji apie lietuviškų laikraščių redaktorius, tai pasirodo, kad jie didesni "skymerei" negu žmonių švietėjai. Jie jau nekartą yra pasakę: "Politikieriai, tai yra raketieriai! Ir jų politika tiesiog purvina"!... Jeigu politika purvina ir politikieriai raketieriai, tai dėlto tie redaktoriai į jų tarpą savo nosį kiša? Juk patarlė sako: "Kokį pristosi, toks ir pats pastosi"...

11 Lapkričio pripuolė Paliaubų Diena. Mes tą dieną kaip 11-tą rytą atsistojom ir atsukom savo veidus į rytus, kur žuvo tūkstančiai amerikiečių. Bet šįmet mes visi kaip vienas turėjom suktis į visas keturias puses. Juk dabar Amerika kariauja pietuose, rytuose, vakaruose ir žiemuose?...

Tik sakysiu gyvenimas. Nori žmogus eiti žuvauti; pirk laisnį. Nori pazuikianti: pirk laisnį. Turi šunį: pirk laisnį. Nori įsitaisyti sau pačią: pirk laisnį. Nori cukraus: užsiregistruok. Nori gasalino: užsiregistruok. Kitaip sakant, iš kancelarijų nei išeiti negali...

Nekurie žmonės sako, kad po šiam karui, auksas nebus geras. Nu ir dėl ko auksas negalės būti geras? Juk auksas nerūdyja ir nepasmirsta?...

Man vienas blaivininkas pasakė: "Tamsta geri degtinę! Matyti neturi supratimo kiek yra mirusių žmonių, kurie gėrė degtinę. Kad jie visi iš numirusių prisikeltų, tai nusi-gastum!!!... Aš atsakiau jam: Jeigu atsikeltų visi iš numirusių, kurie duoną valgė ir mirė, tai aš manau, kad ir tamsta truputį nusistebėtųm!...

Komunistai visą laiką sakė. Jeigu jūs balsuosite už republikonus, tai jūs balsuosite už Hitlerį. Bet balsuotojai buvo dideli užsispyrėliai. Jie pamane: kam mums balsuot už Staliną, mes galim, kaip jie, sako už Hitlerį. Bet jie turės progos pamatyti, kaip mes Hitleriui išpilsim kalnierių. Juk ir dabar; nespėjo republikonai laimėt rinkimus, tuojau Romelis gavo į kelnes...

Daktarai sako: Džiova, raudonai, gripas, šiltinė, difterija ir "myzels", tai visos užkrečiamos ligos. Bet jau nuo senų senovės žmonės sako, kad ir "durniaus liga" galima užsikrėsti. Juk ir dabar yra sakoma: "Pristok prie durnių, tai ir pats durnium paliksi"...

Mes net ir giesmę turime kur sako: "Kuris dirba šventą dieną, "čiortas" užrašo kiekvieną". O dabartiniu laiku pasaulyje milijonai darbininkų dirba šventomis dienomis. Tai pakol tas "čiortas" sutrauks visus ant "blek list", tai jam prišeis daug laiko, ir pritrūks popieros...

IŠ "JAUNOSIOS LIETUVOS" VEIKIMO

Ši skyrių veda Balys Armoška.

PASTABOS

Mūsų Organizacijos nariai, Spalių-October mėn. buvo užkviesti į svečius pas Racyniečius, kur svetainėj išpildėme programą, Teisybės Mylėtojų draugijai. Dėka Kasparaičio ir Kapočiaus, mes tikrai turėjome gerus laikus. Tai jau antras kartas pas Racyniečius. Praeitais metais pildėme programą bendrai visoms draugijoms ir turėjome gerą pasisekimą. Tai gi dėkojame: p. Kasparaičiams, Kapočiams ir visiems, kurie taip maloniai mus priėmė ir pavaišino.

— ☆ —

Racyne teko susitikti Kenoshos deputi šerifą p. Kasputį. Pastarasis sakė susižinojęs su savo draugijomis, nori mus kvieisti į svečius Kenoshan. Tai gi lauksime.

— ☆ —

Mūsų organizacijos nariai, ponai, Dėringienė ir Antanas Rudokas šiame mėnesyje minėjo savo gimimo dieną. Antano gimimo dieną švęsti nuvažiavo net į Kankakee pas p. Miką Survilą. Linkime celebrantams ilgiausių metų!

— ☆ —

Bowlinimo komanda laikosi gana gerai. Mergaitės įsigijo uniformas, todėl gana gražiai atrodo. Lošimas įvyksta kas ketvirtadienį prie 35-tos ir Halsted gatvių, kaip 8:30 val. vakare.

— • —

GERBIAMIEMS "MARGUCIO" KOSTUMERIAMS

Na tai matote, kaip dalykai susieina. Jau sakau, kad Jeronimas gali rašyti į "Margutį" tai kodėl man nepabandyti.

Redaktorius toks mandagus, gal įdės — patalpins. Tai gi pirmą kartą savo amžiuje nutariau rašyti. Rašyti tai rašyti bet ką? Jeronimas paprastai rašo apie politiką ir apie savo Šakius. Aš tai jau su politika mažai skaitausi; tai gal geriau palikti ramybėje. Aną kartą sakau Jeronimui; tu vis savo Šakius garsini; o apie mano Žvingius tai anei to garbingo žodžio "šnapšt". O jis man ir atrėžia: Girdi kas žino kur tavo Žvingiai yra. Tai kad aš pradėjau jam "priklausius" duoti, kad pradėjau, sakau: Žvingiai tai labai garbinga vieta. Daug nukentėjęs praeitame kare, o be to ir mano Cecilija paeina nuo Žvingių. Aš pats mokinausi katekizmo Žvingiuose ir pirmąją Šventą Komunią priėmiau Žvingiuose, o jis mėgina man pasakyti, kad niekas nežino Žvingių. Jau kas, kas, ale Jeronimas tai tikrai savėtroška. Jis tik rašo apie savo politiką ir Šakius, o daugiau nieko. Kiek aš pameinu, tai Žvingiai buvo kaip ir cūdauna vieta dėl ligonių, nes tenai yra Švento Roko atlatadai. Labai daug žmonių privažiudavo ant Švento Roko į Žvingius. Pats miestukas nors ir nedidelis, stovi ant Jūros krašto. Vienoje Jūros pusėje yra miestelis, o kitoje tai kapinės ant kurių stovi koplyčia, ir toliau prasideda Bikavėnų kaimas. Negalėčiau suskaityti, bet žinau, kad pilnas Marketparkas, Brighton parkas ir Townofleikis yra žvingiškių. Kaip miestelis, Žvingiai yra gana nuokampus ir neperdaugiausiai su prekyba užsiimdavo. Buvo porą žydėlių krautuvių, bet dabar gal daug daugiau atsirado. Bažnyčia po ka-

ru, negalint atstatyti, buvo panaudota buvusi ant kapinių koplyčia, kurioje dar man mažam esant, vargonininkavo visiems chicagiečiams, o ypatin- gai Townofleikiečiams žinomas Pranas Gaidys. Tiesa ir mano dėdė ėmė lekcijas pas Gaidį, ir paskiau nuvažiavo vargonininkanti į Judrėnus, netoli kur ir Valerijonas paeina.

Žvingių apylinkė labai graži. Jūra taip tik vidurvasaryje perbrindama po Žvingiais, bet pavasariui atėjus, kuomet Bikava atneša savo vaisius iš vakerių, tai susidaro didelį potvynių, ir daugiausiai Žvingių miestelio gyventojai negali per kelias dienas nei iš namų išeiti, nes kadangi miestelis stovi slėnyje, tai ir mažam potvyniui užpjus, tankiausiai miestelyje yra apie 2 — 3 pėdas vandens. Vakarų Jūros pusėje, kur stovi kapinės, tenai daug ankščiau, gyvena net keli gerai pasiturinti ūkininkai, kaip tai: Pauliai, Aušrai, Jusčiai ir daug kitų, kurių nebeatmenu. Bikava, kuri kaip tik tai įteka į Jūrą po Žvingiais, rodos prasideda iš Girininkų pelkių netoli Tenėnų. Bet visi Bikavos pakraščiai buvo labai akmenuoti. Daug būdavo visokių legendų, kad būk tai Dievas nubaudęs kokį tenai kalvį nešioti akmenis po Bikavos kalnus, tai taip ir girdėdavosi naktimis visokie "nevidoniški" garsai. Iš pietų pasiekti Žvingių miestelį turi susitikti su labai didele pakalne, kuri kaip tik tai atsiduria į Bikavos tiltą. Daug žmonių labai neken-tėdavo ypač žiemos šalčiams užėjus, nes kalnas yra labai status ir tęsiasi beveik pusė kilometro. Prieš man išvažiuojant iš Žvingių, rodos 1924 m. arkliai užmušė gerai žinomą žvingiškiams ūkininką iš Stokaičių — Bagdoną. Tai nebuvo pirmas toks atsitikimas. Kad greičiau susisiekti su Pa-

jūrių, daugumas žmonių važiuodavo per Žvingius, ypač ant Švento Juozapo atlaidų. Bet vienas sunkumas, tai tas, kad turėdavo du kartu pereiti Jūrą žeme. Tada dar negalėjo gerų tiltų įtaisyti, todėl reikdavo arkliams plaukiant vežti ir pasažierius, iš kurių nevienam tekdavo šlapiam nuvažiuoti ant Švento Juozapo atlaidų, į Pajūrį. Jau nuo miestuko ant kalno galėjai matyti, kadaise gyvenusio Chicagoje Toliušio vienkiemį, o toliau, seka Peslių dvaro sodai. Taip labai smagu prisiminus, kuomet iš Lapkasių pro Palolyčio, Peslių dvarus reikdavo eiti pėkštute į Žvingius, į bažnyčią. Rodos keturi — penki kilometrai nesudaro labai daug kelio, tačiau būdavo tiek smagu, kada pasieki vieškelį einantį nuo Žygaičių į Žvingius. Ištikro pasakius, tas vieškelis prasideda nuo Tauragės ir eina per Budvyčius, Prišmantus per Žygaičius, Sterklaukę į Žvingius.

Na kur aš čia nušnekėjau, aš manau geriau eiti atgal prie Žvingių. Karo laike, 1913 — 1915 metais Žvingiuose klebonavo kun. Stasiulionis. O jis labai mėgdavo zuikius. Mano dėdė Kazys dar tuomet buvo tik vaikinukas, drauge su mano mama, užaugino didelį zuikį, kuris svėrė gal kokius 25 svarus na ir nunešė klebonui. Ot kad jūs žinotumėt kokią "parę" klebonas iškėlė. Och. Tik gaila, kad mano kelnės buvo per striuktos tenai būti. Su vokiečiais klebonas taip apsieidavo, kad nevienas gal prisimena iš daug bėdų, išgelbėjo. Kiek teko girdėti klebonas Stasiulionis vėliau mirė širdies liga. (Rodos 1918 m.) Po jo atvažiavo klebonauti kun. Stankevičius, nuo kurio ir aš priėmiau Šv. Komuniją. Taip Žvingiai labai gražūs ir įspū-

dingi. Prieš prasidedant II pasauliniui karui, pasistatė naują bažnyčią, senoje vietoje rytinėje Jūros pusėje. Rodos, kad Amerikoje gyvenantieji žvingiškiai įtaisė liktorius ir varpur. Na turbūt šiuo kartu užteks. Jei atsiminsiu ką nors daugiau parašysiu kitą kartą. Gal ką nors prisiminsiu apie Vainutą, kuris ir netolimais nuo Žvingių, vos už 14 kilometrų. Na duodu pirmąją savo "prabą". Jei kas turės patarimų, prašome rašyti "Baltramieui" ir "Marguti".

Taigi iki kito karto, velydamas visiems žvingiškams geriausios laimės, pasilieku jūsų,

Baltramiejus,

P. S. Tai še tau Jeronimai! Ar tavo Šakiai geresni už mano Žvingius ? A???

— *Baltramiejus*

Jėgos ir Jaunystė Ateities Laisvei

*Lietuvos Kariuomenės
Šventės Proga.*

Vos kelios dienos praslanko, kai Amerikoje minėjome kariuomenės dieną, — šventę. Jos minėjimas, buvo daug reikšmingesnis, daug jausmingesnis negu ankstesniais metais. Tą mes pastebėjome ir pergyvenome visi, juk karas eina visuose pasaulio kampuose, ir visur pilna tų jaunu energingu laisvės gynėjų-kariu. Tad šiuo laiku ir Amerikos kariai susilaukė daug didesnės pagarbos, linkėjimų ir vilties, kad jų narsumas ir ištvermė turi nulemti Amerikos laimėjimą, ir kitų pavergtų tautų išlaisvinimą nuo pavergimo jungo.

Šiame mėnesyje t. y. lapkričio 23 d. mes minėdavome ir Lietuvos kariuomenės šventę. Lietuvoje kariuomenės šventės būdavo įspūdingos ir patriotingos. Ypatinga pagar-

ba būdavo reiškiamą pirmiesiems Lietuvos kariams.

1918 metais Lapkričio 23 d. Vilniuje buvo išleistas pirmasis įsakymas besikurenčiai Nepriklausomos Lietuvos kariuomenei. Sunkūs tada metai buvo mūsų jaunai valstybei. Reikėjo viską kurti iš nieko, ir mūsų kariuomenė turėjo organizuotis tik geros valios žmonių dėka. Bet pasiryžimo, valios ir ištvermės užteko tai mūsų savanorių armijai. Ta mūsų jauna kariuomenė pačių surastais ginklais apsiginklavus, atliko milžiniškus žygius. Ir pirmose kūrmosi dienose jai tuoj reikėjo stoti į kautynių lauką išmėginti savo jėgas su daug galingesniu priešu. Pasakui jai teko kautis net su trimis priešais ir kovoti dėl kiekvienos Lietuvos žemės pėdos. Atminkim, kad du trečdaliai Lietuvos teritorijos buvo priešų pavergti ir su jais teko eiti į žūtbūtinę kovą. Anų laikų mūsų savanoriai — kariai, mums išrodo, kaip milžiniškos dvasios pajėgos gali būti. Jie neturėjo gerų ginklų, bet narsumo dvasia ir drąsa teikė jiems galios kuri padėjo nugalėti daug gausingesnius priešus.

Tūkstančiai jų žuvo karo laukuose, tūkstančiai vargo nelaisvėse tūkstančiai liko invalidais. Neviena močiutė ir tėvelis, belaukdamas sūnelių, gailiose ašarėlėse maudėsi, mergelės nesulaukdamos savo bernelių. Nebegrįžo jie į savo gimtuosius sodžius, nebedžiugino laisvės ryto, savo artimųjų. Tai aukos ant tėvynės laisvės aukuro. aukos šventos ir mums neužmiršamos. Juk jie žuvo, kad Lietuva laisva būtų, kad kurtų savo valstybinę ir tautinę kultūrą. Kariuomenės šventės proga, mes nors toli būdami nuo tų krauju apšlakstytų vietų, turime nulenkti gal-

vas, už tuos karžygius ir susimastyti: juk tie Lietuvos sūnai įrodė, kiek tautai laisvė brangi. Jie nešė svetimų pavergėjų jungus, pasirijo geriau eiti į tą nelygią savo jėgoms kovą, gal ir žūti tenai, bet vienok nebevergauti. Tas tegu būna gyvas pavyzdys, kai kuriems mūsų tautos parsidavėliams. Kad lietuvis nenori būti niekeno "globojamas". Jis NEPRIKLAUSOMYBĖS troško ir už ją kovos!

Tai pavyzdžiai jaunimui ir vyresniesiems, tai šiandieniniai veikimo kelrodžiai. Jie mums aiškiai duoda suprasti, kaip reikia dirbti tėvynei, kaip jai aukotis. Ir lietuvis, Lietuvos kariuomenės šventės proga, turi pajusti tikrąją lietuvių paskirtį ir eiti lietuvių kario pavyzdžiu; dirbti už tėvynės laisvę. Taip mums įpareigoja, KARYS — LIETUVOS GYNĖJAS.

— B. Gediminas

Labdarių Sąjungos Seimas.

PRANEŠIMAS

Šis pranešimas yra kreipiamas į visuomenės veikėjus ir abelnai į visus, kurie atjaučia ir supranta Labdarių darbą.

Dabar gi jau eina prie pabaigos seneliams prieglaudos namas, pastatytas trijų aukštų labai gražus, bet viduje nėra pabaigtas, tai yra nėra įrengtas kadangi nėra užtenkamai lėšų. Tie, kurie turite mielaširdingumo ir norite ir galite prisidėti prie įtaisymo kambarių, galite taip daryti: ar tai visą kambarį įtaisyti gelbsiant pinigais, arba didele ar mažą auka prisidėti. Bile kokia auka bus priimta su nuoširdžiausia padėka. Draugijos ypatingai turi progą gerą darbą padaryti įrengdamos pilną kambarį.

Labdarių Sąjunga jau veikia per 35 metus ir daug žymių darbų yra nuveikus. Pirmas Labdarių Žygis, buvo įsigyti nuosavą žemę, kur būtų galima pastatyti seneliams ir našlaičiams prieglaudą. Tai buvo padaryta kuomet Labdariai įsigijo 10 akrų žemės prie Šv. Kazimiero Vienuolyno, užmokėdami apie \$30,000. Po didelių mąstymų ir svarstymo pasirodė, kad negalima išlaikyti našlaitnamį be didesnių įeigų, tat nutarė pastatyti Šv. Kryžiaus Ligoninę, kuri pelno neša Labdarybei. Po to darbo, išaiškėjo, kad būtų geriau nupirkti ukę, ant kurios būtų gerai pastatyti prieglaudą ir taip būtų lengviau ją išlaikyti. Šis darbas irgi buvo padarytas bet ūkis nupirtas labai nepatogioj vietoj, tat buvo parduota ir kitas surasta su 343 akrų žemės su gražiu ežeru ir senais trobėsiais, Dabar viskas pataisyta ir jau laikinai kai kurie seneliai yra užlaikomi iki kolei naujas namas bus baigtas. Per pereitus tris metus, padaryta daug pažangos ūkyje — įsigyta daug galvių, paukščių, kiaulių, ir beveik visus reikmenis ūkio darbams atlikti. Šitoje ūkyje yra sudėta virš \$200,000 neskaitant paaukoto darbo. Kaip jau viršminėta, dabar svarbu, kad vidus pastatyto namo būtų įrengta. Visas šitas darbas kainuos apie \$70,000.

Gerbiami skaitytojai, nuoširdžiai prašome jūsų paramos vargdienių vardu, prisidėti, ar tai su maža ar didele auka. Seneliai meldžia Dievo, kad namas būtų baigtas ir kad galėtų jie sutilpti. Tame name sutilps 150 asmenų.

Labarių Sąjunga šaukia nepaprastą Seimą Lapkričio 22 d., 1942 m. Nekalto Prasidėjimo Parapijos Salėje, Brighton Parke (44th ir So. Fair-

field Ave.). Bus svarstoma labai svarbus klausimas kas link baigimo šio darbo. Nuoširdžiai kviečiam draugijas siųsti atstovus, taip pat ir pavienius žmones atsilankyti, ir kiek galima prisidėti su auka užbaigimui šio darbo. Iš toliau gyvenančius lietuvių, kaip tai iš Benton Harbor, Waukegan, South Chicago, Chicago Heights ir iš kitų tolimesnių kolonijų, prašoma prisidėti su auka. Jeigu mes galime sudėti daug aukų į tokias vietas kur lietuviams mažai naudos neša, tai kodėl negalim sudėti ten, kur yra TIKRA NAUDA LIETUVIAMS?! Ten kur per amžius skambės lietuvių vardas ir kalba. Tai mūsų lietuvių šventa pareiga paremti savuosius pirmoje vietoje!

Minėtas Seimas prasidės su iškilmingomis Šventomis Mišiomis ir pamokslu 9:00 val. ryte, Nekalto Prasidėjimo Bažnyčioje, ((44th St: ir Fairfield Ave:)): Pietūs bus pagaminti delegatams tuojau po mišių, o Seimo sesijos prasidės 1:00 valandą po pietų, nes tvarka jau yra nustatyta: Viskas jau priuošta, tai yra prezidiumas jau paskirtas, žodžiu sakant Seimas prasidės lygiai 1:00 valandą! Kviečiame visus dalyvauti, kad būtų mums visiems Amerikos lietuviams garbė, o seneliams džiaugsmas: Jie melsis nuo Dievo malonių savo geradariams šiame gyvenime ir po mirties: Visų laukiame lapkričio 22 d. atvykstant.

Anastazas Valančius

Labdarių Sąjungos

Centro Pirmininkas

ATSINAUJINKIT MARGUTĮ
Kaina metams DU DOLERIAI
Adresas: 6755 South Western

Iš Šiaudinės Pastogės į Dainos ir Teatro Aukštybę.

(K. Petrausko gimtųjų Proga)

Daugelio mūsų tautos žymiųjų asmenų, mes tam tikrais jų gyvenimo laikais, nors trumpai, paminėjame nuveiktus darbus patiekdami jų biografinių bruožų. Vienas tokiu mūsų tautos asmuo yra KIPRAS PETRAUSKAS. Šiais metais lapkričio mėn. 10 d. jam suėjo 56 jo amžiaus metai. Tai gi jo gimimo dienos proga, vertinga ir privalu nors trumpai apibūdinti šio mūsų tautos genijaus, dainininko ir operos artisto gyvenimą ir darbus.

Yra sakoma, kad ir šiaudinėje pastogėje gali gimti didvyris. Šis posakis tinka lietuvių tautai: jos visi žymiausi ji tautos veikėjai, laisvės kovotojai, Valstybės ir meno kūrėjai, yra kilę iš šiaudinių lūšnelių. Taigi ir šis garsus tautos dainų vaidylą irgi yra kilęs iš lietuviškos lūšnelės. Gimė 1886 m. lapkričio 10 d. Vilniaus krašte Čekinėje Švenčionių apskr. Ir šiandien kaip dainininkas jis pasiekė retas kūrybines aukštybes. Jis žinomas ne tik Lietuvoje, bet ir plačiame pasaulyje. Jo tėvas Jonas buvo ne tik vargonininkas, bet dar kelių amatų žinovas. Motina Juozapata Rastenytė buvo taip pat garsi kaimo bažnytinio choro giesmininkė. Kipras ir jo brolis Mikas, meninius gabumus paveldėjo iš tėvų. Pradžią mokslų Kipras įgijo nuo tėvo, kuris jį mokino vargonininkavimo. Vėlesniu jo muzikos mokytoju buvo jo brolis Mikas, kuris Amerikos lietuviams yra gerai žinomas. Kai Mikas vargonininkavo Abeliuose, tai Kipras lankė pradžios mokyklą ir priklauso prie brolio choro. Gerėčiuose Kipras pirma kartą

dalyvavo kaimo vaidinime. Mikui išvykus į Petrapilį liko jo vietininku, vadovavo chorui ir orkestrui. Jaunose dienose Kipras buvo nenuorama. Mėgdavo labai žvejoti. Kartais jis žvejojamas taip užsibovydavo, kad klebonui prisieidavo jo papuolę ieškoti. Tačiau atsikėles į Dusmenis vargonininkauti pas kun. Šlamą, Kipras daugiau atsiduoda muzikai. Be to jo brolis Mikas, tuo laiku buvęs Petrapilio konservatorijos mokinys, sudomina jį prie muzikos profesijos. Nuveža jį į Vilnių parodo jam operas, operetas ir cirką.

1905 m. Kiprui teko atsidurti į kalėjimą už proklamacijų platinimą Trakuose. Sekančiais metais jį paliosavo ir jis tada nuvyko pas savo brolių Miką į Vilnių. Čia tuoj gavo pirmą kartą vaidinti, brolio parašytoj operetėj "Birutė". Tas vaidinimas turėjo labai didelį pasisekimo ir Kipro gyvenimui lemiamos reikšmės. Jo būmais sužavėti to laiko visuomenės veikėjai: Donatas Malinauskas, kun. V. Mironas ir Antanas Smetona, sukėlė lėšų ir Kiprą Petrauską išleido į Petrapilį studijuoti muziką.

Po to prof. Ziloti pakviečia jį dainuoti simfonijos koncerte imperatoriškam Marijos Teatre. Už tą dainavimą Kipras gavo pirmą dovaną 50 rublių. Nuo šio laiko prasideda Kipro kaip artisto tikroji karjera. Jis nuolatos būna kviečiamas dalyvauti spektakliuose ir Šemeretevo koncertuose. 1912 b. jam teko dainuoti Jono Žiauriojo rolė operoje "Caro Nuotikos". Sužavėtas Kipro dainavimu Telekovskis nusprendžia Kiprui duoti debiutą. Maskvos didžiajame teatre. Tuoj po to pasirodymo buvo pakviestas Petrapilio Marijos teatran nuolatinis artistas, ir

dainuoja čia pirmą kartą Hercogo partiją operoj "Rigoletto"..

Taip prasidėjo Kipro tarnyba garsioj rusų teatro scenoje, kuri truko iki revoliucijos.

1920 metais Kipras sugrįžo Lietuvon. Jis suorganizuoja ir įsteigia Lietuvos Valstybinę operą, tampa jos "dvasios vadu" ir dirba visu atsidavimu jos išugdymui.

Apie Kipro Petrausko vaidinimą ir dainavimą galima rašyti labai daug, tačiau tas, kuris nematė jo scenoje, vargu ar įvertins tą Didįjį Kiprą. Trumpai apie jį galima taip pasakyti: talentingas, nuostabus muzikalus, aukso varpu skambančiu balsu dainininkas. Kipras yra tikras, siela atsidavęs Lietuvos sūnus ir jis yra mūsų tautos garbė. Šia proga reikia palinkėti, kad jis dar ilgai gyventų ir tapus vėl laisvai Lietuvai, galėtų ugdyti jos

"Every dime and dollar not vitally needed for absolute necessities should go into WAR BONDS and STAMPS to add to the striking power of our armed forces." —FRANKLIN D. ROOSEVELT, President of the United States.

★ ★ ★

Think War! Act War! Buy WAR SAVINGS BONDS—at least 10% of your pay every payday!

Jos Vardas Skamba Netik Muzikoj, Bet ir Gėlėse

ANNA KASKAS, lietuvių solistė dainininkė, narė Chicago Opera ir New York Metropolitan Opera kompanijų, dainuodama Chicagoj atkankė ir Chicago Parkų 30-tą metinį rudenių gėlių (Chrysanthemum) parodą, Lincoln Parke.

Chrysanthemum Society of America, Hartford, Conn., mūsų garsios dainininkės garbei, užvardino vieną krizantemų rūšį "ANNA KASKAS". Krizantemų paroda dabar eina Lincoln ir Garfield Parkuose ir tęsis iki šio mėnesio 29 dienai.

The Hollywood Duplex

1009 North 18th Avenue
Hollywood, Florida

Rudenį, žiemą ir pavasarį, daugelis važiuoja į Floridą šiltai prabūti. "The Hollywood Duplex", tai namų viešbutis, kuriame galima gyventi turint visus patogumus. Lietuviai Mr. ir Mrs. J. Swolkin, savininkai.

Užsirašyk Amerikos

"Lietuvių Naujienos"

Tai pigiausias ir gražiausias mėnesinis žurnalas, 24 puslapių.

Prenumerata metams tik 50 centų.

"LIETUVIŲ NAUJIENOS"

332 No. 6th Street
Philadelphia, Pa.

STASYS LITVINAS

sako:

NAMŲ SAVININKAI! APTAISYKITE NAMĄ! LENTOS, BALKIAI, DURYS, LANGAI IR VISOKIA MEDŽIAGA. KREIPKITE S ! —

Carr-Moody Lumber Company

3059 SO. HALSTED STREET
Telephone Victory 1272
CHICAGO, ILL.

Conrad

FOTOGRAFAS

Studija įrengta moderniškomis pirmos rūšies su užlaidomis ir Hollywood šviestomis. Darbas garantuotas.

470 W. 63rd St.

Tel. Englewood 5840—5883

Dirva

Savaitraštis leidžiamas Clevelande
Redaktorius K. S. Karpus
Kaina \$2.00

Adresas:

6820 SUPERIOR AVENUE
Cleveland, Ohio.

Parduodam Vilnonius Švederius, Dideliems ir Mažiems,
Vilnones Pirštines, Vilnones Kepuraites Mažiems Vaiku-
čiams, Vilnones Kojines dėl Vyrų ir Moterų. Vilnoniai
Apatiniai Marškiniai dėl vyrų.

Bridgeport Knitting Mills

F. Selemonavičius, Savininkas,

504 WEST 33rd STREET, arti Normal Avenue

Telephone Victory 3486

CHICAGO, ILL.

Antanas A. Olis

ADVOKATAS

Vidurmiesty: 134 No. La Salle St.

Telephone Randolph 0332

Marquette Parke:

6755 South Western Avenue

Valandos nuo 7 iki 9 vakare

Tik ketvirtadieniais

Telephone Grovehill 2242

Margutis

Metams \$2.00

Pusei Metų \$1.00

6755 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILL.

Reumatiški

Skausmai

Deksno Galinga Mostis, su-
daryta iš daug skirtingų ele-
mentų, turi savyje galingą ši-
lumą. Šildydama galingai, iš-
tarpins Reumatiškus skausmus,
rankų, kojų skaudėjimą ir tir-
pimą, dieglius, šaltį. Daugumui
žmonių pagelbėjo ir tamstai pa-
gelbės. Nelauk ilgiaus. ale tuo-
jaus įsigyk DEKENS OINT-
MENT, arba rašykite į dirbtu-
vę. Kaina 75c., \$1.50

DEKENS OINTMENT COMPANY

Hartford, Conn.

Koplyčios Dykai

VISOSE MIESTO DALYSE

Ambulance

DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių
Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Tel. Yards 0781-0782

I. J. Zolp

1646 WEST 46th STREET

Telephone Canal 2515

Lachawicz ir Sūnai

2314 WEST 23rd PLACE

42-44 EAST 108th STREET

Tel. Pullman 1270

P. J. Ridikas

3354 SOUTH HALSTED STREET

Skyrius: 710 WEST 18th STREET

Visi Telefonai Yards 1419

Tel. Yards 4908

Antanas M. Phillips

3307 LITUANICA AVENUE

Tel. Yards 1138-1139

Mažeika ir Evanauskas

3319 LITUANICA AVENUE

Tel. Pullman 9661

Leonard F. Bukauskas

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Tel. Lafayette 3572

J. Liulevičius

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

